

شماره چاپ ۱۲۰۱

شماره ثبت ۴۹۹

دوره دهم - سال سوم

تاریخ چاپ ۱۳۹۷/۹/۲۸

یک شوری

طرح حمایت از شاغلین فقیر و بیکاران

(در اجرای تبصره (۱) ماده (۴۵) آیین نامه داخلی مجلس)

کمیسیون های ارجاعی

اصلی: ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی

فرعی: آموزش، تحقیقات و فناوری - اجتماعی - برنامه و بودجه و محاسبات

متن سوابق قانونی به دلیل حجم زیاد، جداگانه چاپ می شود.

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۷۷ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

اصول (۲۸)، (۲۹) و (۴۳) قانون اساسی بر وظیفه دولت بر ایجاد امکان اشتغال و همچنین برخورداری همگان از تأمین اجتماعی، بیمه و تأمین نیازهای اساسی تصریح دارد. با وجود تلاشهای قانونی و اجرائی صورت گرفته طی چهاردهه گذشته، همچنان بخشی از جامعه از فرصت شغلی بی بهره اند یا علیرغم شاغل بودن از تأمین نیازهای اساسی، دستمزد مکفی و پوشش تأمین اجتماعی محروم هستند.

به طوری که وضعیت شاغلین بازار کار نشان می دهد که طی سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۵، به طور متوسط تنها چهل و هفت درصد (۴۷٪) از شاغلین بیمه بوده اند و پنجاه و سه درصد (۵۳٪) از شاغلین فاقد بیمه بوده و شصت و یک درصد (۶۱٪) از سرپرستان خانوارهای فقیر شاغل در بخش مشاغل مزد و حقوق بگیر بخش خصوصی، چهارده و بیست و پنج درصد (۱۴/۲۵٪) به عنوان کارکن مستقل در بخش کشاورزی و هیجده و هفتاد و سه درصد (۱۸/۷۳٪) به عنوان کارکن مستقل در بخش

غیرکشاورزی مشغول به کار هستند و بخشی از کارگران شاغل در کارگاههای صنعتی زیرخط فقر و با دستمزد پایین مشغول به کار می‌باشند و به لحاظ میزان درآمد، تفاوت قابل توجهی با بیکاران ندارند. هدف این طرح، حساس نمودن برنامه‌ریزان و سیاستگذاران به سطح معیشتی شاغلین و ارائه راهکار حمایتی برای بهبود وضعیت معیشتی آنان می‌باشد.

لذا طرح ذیل به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود:

فرهنگی - نیکزادی پناه - محمدیان - نظر افضلی - امیرحسنخانی -
باستانی - سعیدی مبارکه - الماسی - موسوی لارگانی - حسینی کیا -
مازنی - بنایی - علیرضا ابراهیمی - پژمان‌فر - ملکشاهی راد - اصغر سلیمی -
حمداله کریمی - سیده فاطمه ذوالقدر - حسینعلی شهریاری -
شریعت‌نژاد - کییری - مقصودی - نوروزی - رضا کریمی -
سیدامیرحسین قاضی زاده هاشمی - یوسف نژاد - خضری - فولادگر -
تاج‌الدین - محمدی (تهران) - بختیار گلپایگانی - عبادی - سیده فاطمه حسینی -
جلودارزاده - مافی - زرآبادی - برزگر کلشانی - اسدی کرم -
محمداسماعیل سعیدی - بابایی صالح - جعفرزاده ایمن آبادی -
شیویاری - علی اکبر کریمی - سمیه محمودی - سید حمزه امینی -
پیرانوندی - ساری - کعبی - کرم پورحقیقی - گلمرادی - علی محمد مرادی -
چنارانی - کریمی قدوسی - تربتی نژاد - علی جانی زمانی - لاهوتی -

نیک فریالستانی - نانوآکناری - زارع - عباس گودرزی - ساداتی نژاد -
ابطحی - دهقانی فیروزآبادی - بیمقدار - ربیعی فرادنبه - جمالی سوسفی -
سروش - کمالی پور - پورحسین شقلان - صادقی - احمد مرادی -
علی زاده - محبوب - شریفی - کولیوند - خجسته - بدری

عنوان طرح:

حمایت از شاغلین فقیر و بیکاران

ماده ۱- دولت مکلف است ظرف مدت یکسال نسبت به شناسایی و شناسنامه‌دارکردن مشاغلی که فعالیت در آنها مغایرت صریح قانونی ندارد، اقدام و ضمن رسمی کردن آنها، تمهیدات پوشش بیمه‌ای آنان را بررسی و اقدام قانونی مورد نیاز را به عمل آورد.

ماده ۲- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است با همکاری مرکز آمار ایران، نظام آمار و اطلاعات بازار کار را با پوشش کامل و امکان رصد تعامل نظامهای آموزشی، تولیدی، تأمین اجتماعی و فنی و حرفه‌ای تا پایان سال سوم برنامه ششم توسعه، فراهم نماید.

تبصره ۱- دولت موظف است ردیف مشخصی را در بودجه‌های سنواتی برای تکمیل نظام آمار و اطلاعات بازار کار پیش‌بینی کند.

تبصره ۲- به‌منظور ایجاد هماهنگی بین بخشی و دستگاهی کلیه اعتبارات مصوب در بودجه‌های سنواتی برای حمایت از شاغلان و بیکاران

ذیل امور و فصول و برنامه‌های مختلف با تأیید وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قابل تخصیص است.

ماده ۳- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، با همکاری دستگاههای اجرائی ذی‌ربط، مسؤلیت سیاست‌گذاری و پیگیری‌های اجرائی جهت ایجاد اشتغال و حمایت از شاغلان و بیکاران را برعهده دارد.

تبصره- کلیه دستگاههای اجرائی مکلفند در ایجاد اشتغال، سهمیه‌های مورد توافق با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی را تأمین نمایند.

ماده ۴- منابع مورد نیاز مصوبه مجلس در خصوص «حمایت از بیکاران متقاضی کار»، از سال ۱۳۹۸، از محل یارانه نقدی تأمین می‌شود.

ماده ۵- مرکز آمار ایران مکلف است تا پایان سال سوم برنامه ششم توسعه، نظام جامع ثبتی (مبنا) را به نحو کامل مستقر نماید. کلیه دستگاههای اجرائی موظفند در اجراء و تکمیل نظام جامع ثبتی (مبنا)، همکاری لازم را با مرکز آمار ایران داشته باشند.

ماده ۶- مرکز آمار ایران، موظف است در پرسشنامه و سایر روشهای جمع‌آوری اطلاعات و آمارگیری از نیروی کار، میزان دستمزد و حقوق دریافتی را به سؤالات پرسشنامه اضافه نماید.

تبصره- در تهیه آمار بیکاران، آمار کلیه افراد فاقد هرگونه بیمه بازنشستگی و همچنین شاغلانی که درآمد آنها پایین‌تر از حداقل حقوق و دستمزد مصوب شورای عالی کار است، باید به تفکیک بخش، شهرستان، استان و کشوری، جداگانه تهیه شود.

ماده ۷- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است سند ملی کار شایسته، تعاریف و شاخصهای مربوط را ظرف مدت یکسال تهیه نماید.

تبصره- مرکز آمار ایران موظف است بر اساس تعاریف فوق، شاخصهای کار شایسته را محاسبه و منتشر کند.

ماده ۸- وزارت آموزش و پرورش مکلف است با مطالعه بازار کار، و با توجه به استعداد و علاقه‌مندی دانش‌آموزان، آموزشهای مهارتی روزآمد و متناسب را برای آنها ارائه کند. همچنین وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است ضمن حمایت از آموزشهای فنی و حرفه‌ای و رسمیت دادن به آموزشهای عرضی برای ورود به بازار کار و یا ارتقای کیفی شاغلان، تمهیدات لازم را برای ورود دانشجویان در حال تحصیل و فارغ‌التحصیلان گذشته به بازار کار فراهم نماید.

وزارتخانه‌های مذکور موظفند هر شش‌ماه یکبار گزارش اقدامات خود را به کمیسیون‌های «آموزش، تحقیقات و فناوری» و «اجتماعی» مجلس ارائه کنند.

هیأت‌رئیس‌ه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴)

قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر

معاونت قوانین در مورد طرح حمایت از شاغلین فقیر و بیکاران تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱- سابقه تقدیم:

ماده ۱۳۰ - قبلاً تقدیم نشده است.

- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در مجلس / کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک:

با تغییر اساسی با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

پیش از انقضاء شش ماه بدون تغییر اساسی

با انقضاء شش ماه با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان

مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می‌باشد.

نمی‌باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

رعایت شده است.

در طرح تقدیمی آیین‌نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است. (با اعمال نظر کارشناسی)

رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

۳- از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف- ماده ۱۲۷-

اول- حداقل امضاء لازم (۱۵ نفر) دارد. ندارد.

دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد. ندارد.

سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد. ندارد.

چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد. ندارد.

ب- ماده ۱۳۸- طرح تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحده مواجه با ایراد نمی‌باشد. می‌باشد. بیش از یک موضوع مواد متعدد

۴- در اجرای بند(۴) ماده(۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ندارد.
 دارد، اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد.
 دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.
 دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

الف- طرح تقدیمی با قانون آیین نامه داخلی مجلس مغایرت ندارد.
 دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ب- ماده ۱۴۰- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.
 نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ج- ماده ۱۸۱- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود و نیاز به ^۲ رأی نمایندگان ندارد.
 می شود ^۳ دارد.

تعداد یک برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند(۵) اصل(۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
 دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

- ۱- باتوجه به سیاست‌های تنقیحی مجلس شورای اسلامی و ضرورت جلوگیری از تورم قوانین، لازم است مفاد این طرح در قالب الحاق به یک قانون اصلی و مرتبط از جمله قانون مرکز آمار ایران تنظیم و تقدیم شود.
- ۲- این طرح مشحون از ایرادات شکلی و نگارشی است و نیاز به بازنگری و اصلاحات کامل دارد از جمله:
 - الف- عبارت «شاغلین فقیر» در عنوان علاوه بر اینکه از نظر ظاهری مناسب به نظر نمی‌رسد بدلیل عدم تعیین ضابطه فقر، محل ابهام و تردید است.
 - ب- عبارت «ضمن رسمی کردن آنها» و «اقدام قانونی مورد نیاز» در دو سطر پایانی ماده (۱) مبهم است و از ابتداء امر، اجرای قانون را با مشکل مواجه می‌کند.
 - پ- جمله «میزان دستمزد و حقوق دریافتی را به سؤالات پرسشنامه اضافه نماید.» در انتهای ماده (۶) باید بدین شرح اصلاح گردد: «آمار مربوط به میزان دستمزد و حقوق دریافتی را استخراج کند.»
 - ت- عبارت‌های «نظام جامع ثبتی (مبنا)» در ماده (۵) طرح، باید به «نظام آماری ثبتی مبنا» تغییر یابد. از این اصطلاح در ماده (۲) طرح نیز باید استفاده شود.
- ۳- اگر چه عنوان طرح تداعی‌گر اختصاص سیاست‌های حمایتی به شاغلین کم درآمد و افراد بیکار است، ولی مفاد طرح از جمله تبصره (۲) ماده (۲) و ماده (۳) بطور عام بیان شده و کلیه شاغلین را در برمی‌گیرد. همچنین حکم مشخصی در حمایت از افراد بیکار در طرح ملاحظه نمی‌شود.
- ۴- نحوه جبران بار مالی ناشی از ماده (۲) در تبصره (۱) این ماده رافع ایراد اصل هفتاد و پنجم (۷۵) قانون اساسی نیست.
- ۵- مفاد ماده (۴) رافع بار مالی این طرح نخواهد بود و لازم است به نحو مقتضی پیش‌بینی محل تأمین بار مالی انجام شود؛ در غیر این صورت ایراد اصل هفتاد و پنجم (۷۵) قانون اساسی وارد خواهد بود.
- ۶- اکثر احکام این طرح از جمله مواد (۳)، (۷) و (۸) سیاستگذاری است.
- ۷- اصطلاحات «مبنا» در ماده (۵)، «کار شایسته» در ماده (۷) و «آموزش‌های عرضی» در ماده (۸) نیاز به توضیح دارد و لازم است به عنوان یک ماده مستقل در ابتدای طرح تعریف شوند.
- ۸- کمیسیون «اجتماعی» در انتهای ماده (۸) به کمیسیون «صنایع و معادن» تغییر یابد.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض وجود ندارد. وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط وجود ندارد. وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع لازم است. لازم نیست.

تعداد چهار برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

- ۱- تبصره (۱) ماده (۲) طرح، مبنی بر پیش‌بینی ردیف مشخص در بودجه‌های سنواتی برای تکمیل نظام آمار و اطلاعات بازار کار، دارای بار مالی و مغایر با اصل (۷۵) قانون اساسی است.
- ۲- ماده (۳) طرح، که مسؤلیت سیاست‌گذاری جهت ایجاد اشتغال را بر عهده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گذاشته است مغایر با اصل (۸۵) قانون اساسی است که بر اساس آن سیاست‌گذاری و قاعده‌گذاری در صلاحیت مجلس است و قابل تفویض نیست.
- ۳- تبصره ماده (۳) طرح، مبنی بر تکلیف دستگاه‌های اجرائی در تأمین سهمیه‌های مورد توافق برای ایجاد اشتغال، از آنجا که به اطلاق بیان شده است اگر ناظر به پست‌های دولتی نیز باشد مغایر با ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه، مبنی بر کاهش پست‌های سازمانی به منظور کاهش حجم و اندازه مجموع دستگاه‌های اجرائی است.
- همچنین بند (ج) ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری مقرر می‌دارد: «در راستای اجراء احکام این فصل کلیه دستگاه‌های اجرائی موظفند از تاریخ تصویب این قانون اقدامات ذیل را انجام دهند: ج) حداکثر معادل یک‌سوم کارمندان که به روشهای بازنشستگی، بازرخیدی، استعفاء و سایر موارد از خدمت دستگاه‌های اجرائی خارج می‌شوند استخدام نمایند.» این موضوع با تبصره ماده (۳) طرح مبنی بر تأمین سهمیه‌های مورد توافق برای ایجاد اشتغال، مغایرت پیدا می‌کند.
- ۴- عنوان طرح (حمایت از شاغلین فقیر و بیکاران)، با محتوای آن همخوانی ندارد زیرا محتوای طرح در جهت حمایت از شاغلین فقیر و بیکاران راهکاری ارائه نداده است و صرفاً به بیان کلیاتی در این زمینه و جمع‌آوری اطلاعات و آمار بازار کار پرداخته است.
- ۵- عبارت «شاغلین فقیر و بیکاران» چندان صحیح به نظر نمی‌رسد و بهتر است «مشاغل کم‌درآمد و بیکاران» جایگزین آن گردد.
- ۶- همچنین عبارت «شاغلین فقیر» مبهم است و معیار آن مشخص نیست.

۷- ماده ۱ طرح در مورد مشاغلی که فعالیت در آنها مغایرت صریح قانونی ندارد باید به این نکته توجه نمود که اصولاً این مشاغل، قابل احصا نیستند و بسیاری از مشاغل نوین به ویژه مشاغل جدیدی که بر اثر خلاقیت فردی ایجاد شده‌اند و یا برخی کسب و کارهای مجازی لزوماً قابل شناسایی و شناسه‌دار کردن نیستند و این موضوع با اصل بیست و هشتم قانون اساسی که بیان می‌دارد: «هر کس حق دارد شغلی را که بدان مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند.» مغایرت پیدا می‌کند.

۸- در ماده ۱ طرح دقیقاً مشخص نیست که منظور از رسمی کردن مشاغل که به آن اشاره شده است. چیست و این رسمی کردن به چه صورت انجام می‌پذیرد و چه ساز و کاری برای آن پیش‌بینی شده است.

۹- مهلت مورد نظر (تا پایان سال سوم برنامه ششم) در ماده ۲ طرح برای فراهم نمودن نظام آمار و اطلاعات بازار کار با پوشش کامل و امکان رصد تعامل نظامهای آموزشی، تولیدی، تأمین اجتماعی و ... به نظر کافی نیست زیرا در بهترین حالت تا پایان سال سوم برنامه، قانون مذکور تصویب می‌شود لذا پیشنهاد می‌گردد عبارت «تا دو سال پس از تصویب این قانون» جایگزین گردد.

همچنین لازم به ذکر است که این ماده، ماهیت برنامه‌ای دارد.

۱۰- در مواد مختلف طرح، «شاغلان» به اطلاق ذکر شده است درحالیکه لازم است قید «فقیر یا کم درآمد» نیز درج گردد.

۱۱- پیشنهاد می‌گردد در ماده (۴) طرح، عبارت «پس از تصویب یا لازم‌الاجراء شدن این قانون»، جایگزین عبارت «از سال ۱۳۹۸» گردد.

۱۲- تأمین منابع مورد نیاز در خصوص حمایت از بیکاران متقاضی کار از محل یارانه نقدی مندرج در ماده (۴) طرح، در قانون «هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی» پیش‌بینی نشده است و پیشنهاد می‌گردد ماده (۴) طرح به ماده (۷) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها در خصوص کمک به اشتغال ارجاع دهد.

۱۳- مهلت مورد نظر (تا پایان سال سوم برنامه ششم) در ماده ۵ طرح، برای استقرار نظام جامع ثبتی مبنا کافی نیست زیرا در بهترین حالت تا پایان سال سوم برنامه، قانون مذکور تصویب می‌شود لذا پیشنهاد می‌گردد عبارت «تا دو سال پس از تصویب این قانون»

جایگزین گردد.

۱۴- به نظر می‌رسد منظور از نظام جامع ثبتی مبنا مندرج در ماده (۵) طرح، در راستای ماده الحاقی (۱۳۹۵/۱۱/۱۰) به ماده (۹) قانون مرکز آمار ایران باشد که بیان می‌دارد: «مرکز آمار ایران با همکاری دستگاههای اجرائی نسبت به تهیه برنامه ملی آماری کشور مبتنی بر فناوری های نوین با رعایت استانداردها و ضوابط تولید و انتشار آمارهای رسمی، استقرار نظام آمارهای ثبتی و استقرار و تغذیه مستمر پایگاه اطلاعات آماری کشور اقدام کند.»

۱۵- طرح مذکور، وظایف جدیدی را بر عهده مرکز آمار ایران نهاده است که در ماده ۳ قانون مرکز آمار ایران مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی پیش‌بینی نشده است و مستلزم اصلاح قانون مرکز آمار ایران می‌باشد.

۱۶- پیشنهاد می‌گردد در ماده (۷) طرح، عبارت «یک سال پس از تصویب یا لازم‌الاجراء شدن این قانون»، جایگزین عبارت «ظرف مدت یک‌سال» گردد.

۱۴- در ماده (۸) طرح، عبارات «حمایت از آموزشهای فنی و حرفه‌ای و رسمیت دادن به آموزشهای عرضی» و «فراهم نمودن تمهیدات لازم برای ورود به بازار کار» کلی و مبهم است و نیازمند تبیین دقیق و مشخص می‌باشند.

۱۷- در ماده (۸) طرح، وظایفی را بر عهده وزارت‌های آموزش و پرورش و علوم، تحقیقات و فناوری نهاده است که باعث تداخل وظایف می‌شود.

ب- سوابق قانونی

جدول سوابق قانونی طرح حمایت از شاغلین فقیر و بیکاران

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد
۱	قانون اساسی		اصول ۲۸، ۲۹ و ۴۳
۲	سیاست‌های کلی اشتغال	۱۳۹۰/۴/۲۸	
۳	قانون تأمین اجتماعی با اصلاحات و الحاقات بعدی	۱۳۵۴/۴/۳	۱ الی ۱۱
۴	قانون هدفمند کردن یارانه‌ها	۱۳۸۸/۱۰/۱۵	۷
۵	قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی	۱۳۸۷/۳/۲۵	۲۹
۶	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	۱۳۹۵/۱۱/۱۰	۵۷
۷	قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی با اصلاحات و الحاقات بعدی	۱۳۸۳/۲/۲۱	کل مواد
۸	قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور با اصلاحات و الحاقات بعدی	۱۳۷۳/۸/۳	کل مواد
۹	قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)	۱۳۹۵/۱۲/۲۱	۷۰ الی ۷۲ و ۷۷ الی ۸۳
۱۰	قانون مرکز آمار ایران با اصلاحات و الحاقات بعدی	۱۳۵۳/۱۱/۱۰	